

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра української літератури імені акад. Михайла Возняка

Затверджено
на засіданні кафедри
української літератури
імені акад. Михайла Возняка
філологічного факультету
ЛНУ імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

Микитюк В. І.

С И Л А Б У С

із навчальної дисципліни

«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.»

(назва навчальної дисципліни)

Перший освітній рівень вищої освіти («бакалавр»)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізації
035.03 слов'янські мови та літератури (переклад включно),
035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша болгарська,
035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша польська,
035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша хорватська,
035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша чеська.
(назва спеціалізації)

Факультет Філологічний
(назва інституту, факультету, відділення)

Силабус курсу
«Історія української літератури першої половини ХІХ ст.»
2023/2024 навчального року

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань (шифр, назва) 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
Модулів - 2	Напрямок (шифр, назва) 035 Філологія	Рік підготовки	
Змістових модулів - 4	Спеціальність (професійне спрямування) 035.03 слов'янські мови та літератури (переклад включно), 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша болгарська, 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша польська, 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша хорватська, 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша чеська	2-й	
Курсова робота -		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
Аудиторних – 2		16 год	год
		<i>Практичні, семінарські</i>	
Самостійної роботи студента – 3-5		16 год	год
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
<i>Самостійна робота</i>			
58 год.		год	
ІНДЗ			
Вид контролю: іспит			

**ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ
«Історія української літератури першої половини ХІХ ст.»**

Назва курсу	Історія української літератури першої половини ХІХ ст.
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури імені акад. Михайла Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 03 “Гуманітарні науки”, спеціальність – 035 “Філологія”, спеціалізація – 035.03 “Слов’янські мови та літератури (переклад включно)”
Викладач курсу	Горблянський Юрій Петрович
Контактна інформація викладача	yuriy.horblianskyi@lnu.edu.ua кафедра української літератури імені акад. М. Возняка, вул. Університетська, 1, к. 309
Консультації з курсу відбуваються	Наживо або онлайн на платформі ZOOM
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна “Історія української літератури першої половини ХІХ ст.” є нормативною навчальною дисципліною для спеціалізації 035.03 слов’янські мови та літератури (переклад включно), передбачає 16 годин лекційних і 16 годин практичних занять. Підсумковий контроль – іспит.
Коротка анотація курсу	Курс історії української літератури першої половини ХІХ ст. охоплює загальну інформацію про особливості розвитку українського письменства на етапі першої хвилі становлення нової української літератури із залученням до осмислення та аналізу творів найхарактерніших представників того часу.
Мета та цілі курсу	<p>Мета вивчення курсу полягає в найбільш вичерпному, системному й послідовному висвітленні українського літературного процесу першої половини ХІХ ст. як етапного періоду в контексті історії української літератури Х – ХХІ ст., у з’ясуванні закономірностей становлення через розгляд у європейському контексті та внутрішньолітературні порівняння.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ розкрити своєрідність літературного процесу зазначеного періоду; ➤ охарактеризувати основні напрями розвитку української літератури в контексті світової; ➤ зосередити увагу студентів на тенденціях розвитку художніх жанрів, стилів, напрямів; ➤ об’єктивно й толерантно оцінити місце кожного письменника в літературному процесі, долаючи стереотип «неповноти» української літератури; ➤ дати системний аналіз знакових для розвитку літературного процесу художніх творів;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ навчити студентів самостійно давати оцінку літературних текстів, явищ, літературознавчих розвідок, критичних статей; ➤ узагальнити та систематизувати вивчений матеріал; ➤ підвищити рівень читацької компетенції студентів як реципієнтів; ➤ засобами художнього слова оптимізувати процес формування та гармонізації духовності особистості майбутніх педагогів-словесників.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Підручники, навчальні посібники, корпуси історії літератури, довідкова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини XIX ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 2. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 3. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці. 4. Історія української літератури: у 12 т. Київ: Наук. думка, 2016. Т. 3-4 / заг. ред. вид. В. Дончика. 5. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського. 6. Історія української літератури: у 2 т. Київ: Наукова думка, 1987. Т. 1 / відп. ред. М. Т. Яценко. 7. Історія української літературної критики та літературознавства: хрестоматія / у 3 кн. Кн. 1; упорядники: П. Федченко, М. Павлюк, Т. Бовсунівська. 8. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: «Золоті литаври», 2001. 9. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. /автор-укладач Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 10. Літературознавчий словник-довідник / за заг. ред. Ю. Коваліва, Р. Гром'яка, В. Теремка. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 11. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008. <p style="text-align: center;">Праці викладачів кафедри української літератури імені акад. М. Возняка ЛНУ ім. Івана Франка:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар Л. Шість світів “Причинної” // Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Харків, 1995. Т. 5. С. 91–102. 2. Бондар Л. Шевченків “Кобзар” 1840 р.: додання стереотипів // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від часу заснування кафедри української словесності у Львівському університеті: у 2-х ч. Львів, 1999. Ч. I. С. 241-247. 3. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3. 4. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів: Науково-видавниче товариство «Академічний Експрес», 1999. 280 с. 5. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983. 6. Комаринець Т. Тарас Шевченко і народна творчість. Київ, 1963. 7. Крохмальний Р. Метаморфози в поезії Миколи Костомарова // Українська філологія: досягнення, перспективи (до 145-річчя заснування кафедри української філології у Львівському університеті). Львів, 1994. С. 219–222. 8. Крохмальний Р. Метаморфоза і текст (семантична, структу-

ротворча та світоглядна роль переміни художнього образу): монографія. Львів, 2005.

9. Чопик Р. Гоголь – Гоголь – і чорт // Слово і Час. 2008. № 10. С. 61–67.

10. Чопик Р. Між Франком і Сквородою: кордоцентричні за-
сади пізнання дошевченківського періоду нового українського
письменства // Українське літературознавство. 2019. Вип. 84.
С. 173–183.

Рекомендована література

11. Арендаренко І. Преромантизм // Арендаренко І. По дорозі й
назустріч (англійська та українська романтична поезія: порівняльна
типологія і поетика). Київ: Фоліант, 2004. С.13–31.

12. Балей С. З психології творчості Шевченка. Черкаси, 2001.

13. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...”: Гоголь і
Шевченко. Харків, 2001.

14. Барабаш Ю.Я. Тарас Шевченко: Імператив України:
історіо- й націсофська парадигми. Київ, 2004.

15. Білецький О. Українська проза першої половини ХІХ ст.
(від Квітки до “Основи”) // Білецький О. Збір. праць: у 5 т. Київ,
1965. Т. 2.

16. Блик О. Роль Харківського університету у розвитку
української літератури 20-40-х років ХІХ століття: інтелектуальний
рух та захоплення національними традиціями // [Електронний ре-
сурс] // Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах.
2014. Вип. 29. С. 191–200. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvnz_2014_29_22.

17. Бовсунівська Т. Історія української естетики першої по-
ловини ХІХ століття. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2001.

18. Бовсунівська Т. Українська бурлескно-травестійна літера-
тура початку ХІХ століття в аспекті функціонування комічного.
Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2006.

19. Бовсунівська Т. Феномен українського романтизму.
Част. 1: Етногенез та теогенез. Київ: ІЛ НАНУ, 1997.

20. Бовсунівська Т. Феномен українського романтизму. Част.
2: Ейдетика. Київ: КСУ, 1998.

21. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєв-
ропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–
73.

22. Бондар Л. Шість світів “Причинної” // Збірник Хар-
ківського історико-філологічного товариства. Харків, 1995. Т. 5. С.
91–102.

23. Бондар Л. Шевченків “Кобзар” 1840 р.: долання
стереотипів // Українська філологія: школи, постаті, проблеми:
збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції,
присвяченої 150-річчю від часу заснування кафедри української
словесності у Львівському університеті: у 2-х ч. Львів, 1999. Ч. I.
С. 241-247.

24. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3.

25. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003.

26. Бондар М. Перший жанровий зразок української художньої
прози (“Микола Коваль” М. Венгера) // Київська старовина. 1999.
№ 3.

27. Боронь О. Повісті Тараса Шевченка і західноєвропейські

- літератури. Тецепція та інтертекстуальні зв'язки / вид. друге. Київ: Критика, 2015.
28. Бурлеск і травестія в українській поезії першої половини XIX ст. Київ, 1986.
29. Вавжинська Ю.М. Тарас Шевченко і польський романтизм (топіка і символика профетизму, лицарства, тиранії): дис. ... кандидата філол. наук: 10.01.05. Київ, 2006. 217 с.
30. Вінок Маркіянові Шашкевичу. Поезії, статті, виступи, хроніка. Київ, 1987.
31. Возняк М. До письменської діяльності Левка Боровиковського // Записки НТШ. Т.136–137. Львів, 1925. С. 225–237.
32. Возняк М. Історія української літератури / 2-е вид., випр. Львів: Світ, 2012.
33. Возняк М.С. Історичне значення діяльності Маркіяна Шашкевича // Наукові записки Інституту суспільних наук НАН України. Львів, 1953. Т. I.
34. Волинський П.К. Іван Котляревський. Життя і творчість. Київ, 1969.
35. Гнідан О. Мотиви лірики Амвросія Метлинського // Гнідан О. Історія української літератури XIX – початку XX ст.: практичні заняття. Київ, 1987.
36. Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко: життя і творчість. Київ, 1969.
37. Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко. Семінарії. Київ, 1974.
38. Гончар О.І. Зачарований небом: Романтичний світ М.Петренка – поета XIX ст. // Слово і час. 1997. № 11–12.
39. Грабович Г. До історії української літератури. Дослідження, есеї, полеміка. Київ, 2003.
40. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.
41. Грабович Г. Семантика котляревщини // Грабович Г. До історії української літератури: дослідження, есеї, полеміка. Київ, 2003.
42. Гребінка Є. Твори: в 3-х т. Київ, 1980–1981.
43. Гром'як Р.Т. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.). Тернопіль, 1999.
44. Гундорова Т. Повернений Рим, або “Енеїда” Котляревського // Сучасність. 2000. № 4.
45. Дей О. Балада про невістку-тополю та її відгуки у творчості Т. Шевченка, С. Руданського та Ю. Федьковича // Народна творчість та етнографія. 1984. № 2. С. 49–58.
46. Дей О.І. Словник українських псевдонімів та криптонімів (16-20 ст.). Київ, 1969.
47. Денисюк І.О. Розвиток української малої прози XIX – початку XX ст. Львів, 1999.
48. Деркач Б., Косяченко В. Жанр байки в українській літературі // Українська байка. Київ, 1983. С. 3–27.
49. Деркач Б.А. П.П.Гулак-Артемівський // Гулак-Артемівський П. Поезії. Київ, 1989.
50. Деркач Б.А. Павло-Білецький-Носенко. Життя і творчість. Київ, 1988.
51. Дзюба І. З криниці літ: у 3-х т. Київ, 2002. Т. 2.
52. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.

53. Дорошкевич О.К. Г. Ф. Квітка-Основ'яненко // Дорошкевич О.К. Реалізм і народність української літератури XIX ст. Київ, 1986.
54. Драгоманов М. Вибране. Київ, 1991.
55. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. Київ, 1998.
56. Єременко О. Українська балада XIX ст.: історія жанру. Суми, 2004.
57. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.
58. Животко А. Історія української преси. Київ, 1999.
59. Жулинський М. Слово і доля: українські письменники XIX –XX ст.: навч. посібник. Київ, 2002.
60. Забужко О. Шевченків міф України: спроба філософського аналізу. Київ, 1997.
61. Задорожна Л. Євген Гребінка: літературна постать. Київ, 2000.
62. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.
63. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: у 2 т. Т.2. Київ, 1990.
64. І. П. Котляревський у критиці та документах. Київ, 1959.
65. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії 1847–1861 рр. Київ, 1966.
66. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії до заслання. Київ, 1964.
67. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.
68. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. Київ, 1969.
69. Іванишин П.В. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко: монографія. Київ: Академвидав, 2008.
70. Івашків В. Деякі особливості художнього мислення Пантелеймона Куліша у 1840-х роках // Записки НТШ. Праці філологічної секції. Львів, 1992. Т. ССХХІV. С. 71–88.
71. Івашків В.М. Українська романтична драма 30–80-х років XIX ст. Київ, 1990.
72. Івашків В.М. Фольклор і література доби романтизму // Народна творчість та етнографія. 1985. № 2. С. 76–78.
73. Індивідуальні стилі українських письменників XIX – початку XX ст.: збірник статей / за ред. М.Т. Яценка. Київ, 1987.
74. Історія української літератури (перші десятиріччя XIX століття) / за ред. П.П. Хропка. Київ, 1992.
75. Історія української літератури XIX ст.: у 3-х кн. / за ред. М. Яценка. Київ: Либідь, 1995. Кн. 1. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Yatsenko_MT/Istoriia_ukrainskoi_literatury_XIX_stolittia_Kn1.pdf
76. Історія української літератури XIX ст.: у 2-х кн. Київ, 2005. Кн. 1
77. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: у 3-х кн. / за ред. П.М. Федченка. Київ, 1996. Кн. 1.
78. Камінчук О. Поетика української романтичної лірики (проблеми просторової організації поетичного тексту). Київ, 1998.
79. Кирило-Мефодіївське товариство: в 3-х т. Київ, 1990.

80. Кирилюк Є. Т. Шевченко: життя і творчість. Київ, 1979.
81. Кирилюк Є.П. Іван Котляревський: життя і творчість. Київ, 1981.
82. Кирчів Р.Ф. Етнографічно-фольклористична діяльність «Руської трійці». Київ, 1990.
83. Клочек Г. Поезія Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація. Київ, 1998.
84. Козак С. Українська змова і месіанізм. Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.
85. Козак С. Український преромантизм (джерела, зумовлення, контексти, витоки). Варшава, 2003.
86. Колесса Ф. Студії над поетичною творчістю Т.Шевченка // Колесса Ф.М. Фольклористичні праці. Київ, 1970.
87. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983.
88. Комаринець Т. Тарас Шевченко і народна творчість. Київ, 1963.
89. Комариця М. Фольклорний символ балади: міф і ритуал // Українське літературознавство. Вип. 59. Львів, 1994. С.116–124.
90. Кониський О.Я. Тарас Шевченко-Грушівський: хроніка його життя. Київ, 1991.
91. Конкордація поетичних творів Тараса Шевченка: у 4-х т. Нью-Йорк, Едмонтон, Торонто, 2001.
92. Костенко А.І. Шевченко в мемуарах. Київ, 1965.
93. Костомаров М. Слов'янська міфологія. Київ, 1994.
94. Костомаров М. Твори: у 2-х т. Київ, 1990.
95. Костомаров Н.И. Исторические произведения. Автобиография. Киев, 1989.
96. Котляревський І.П. Енеїда: поема / Коментар; уклад О. Ставицький. Київ, 1989.
97. Коцаренко Т. А. Метлинський – дослідник українських народних пісень // Слово і Час. 2006№ 11. С. 77–80.
98. Коцюбинська М. Етюди про поезику Шевченка: літературно-критичний нарис. Київ, 1990.
99. Коцюбинська М. Поетика Шевченка й український романтизм // Матеріали до вивчення історії української літератури. Київ, 1961. Т. 2.
100. Крижанівський С. Амвросій Метлинський та Ієремія Галка // Могила (Метлинський) А., Галка Ієремія (Костомаров М.). Поезії. Київ, 1972.
101. Крижанівський С. Михайло Петренко: вчора, сьогодні, завтра // Слово і час. 1993. № 11.
102. Крижанівський С.А., Ротач П.П. Визначний представник українського романтизму // Боровиковський Л. Повне зібрання творів. Київ, 1967.
103. Крохмальний Р. Метаморфози в поезії Миколи Костомарова // Українська філологія: досягнення, перспективи (до 145-річчя заснування кафедри української філології у Львівському університеті). Львів, 1994. С. 219–222.
104. Крохмальний Р. Метаморфоза і текст (семантична, структуротворча та світоглядна роль переміни художнього образу): монографія. Львів, 2005.
105. Куліш П. Віктор Забіла // Куліш П. Твори: у 2-х т. Київ,

1989. Т. 2.

106. Куліш П. Григорій Квітка-Основ'яненко і його повісті // Куліш П. Твори: у 2-х т. Київ, 1989. Т. 2.

107. Куліш П. Історичне оповідання // Куліш П. Твори: в 2-х т. Київ, 1994. Т. 1.

108. Лепкий Б. Про життя і творчість Тараса Шевченка. Краків, 1944. 218 с.

109. Лепкий Б. Начерк історії української літератури. Мюнхен, 1991.

110. Лімборський І. Оссіанізм в українській літературі // Всесвіт. 1999. № 5–6. С. 141–146.

111. Лімборський І.В. Становлення художніх принципів сентименталізму в українській літературі XVII-XVIII ст. // Питання літературознавства. Чернівці, 1997. Вип. 4 (61).

112. Лімборський І. Сентименталізм в українській літературі. Київ, 1996.

113. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р.Т.Громяка, Ю.І. Коваліва, В. І. Теремка; друге вид., випр., доп. Київ: ВЦ "Академія", 2007.

114. Луцький Ю. Між Гоголем і Шевченком. Київ, 1998.

115. Луцький Ю.О. Страдництво Миколи Гоголя, званого також як Ніколай Гоголь / пер. з англ. Київ: Знання України, 2002. 114 с. (Серія «Гоголезнавчі студії»; вип. 11).

116. Майстренко М. Шевченко і античність. Одеса, 1992.

117. Маланюк Є. Гоголь – Гоголь // Маланюк Є. Книга спостережень. Статті про літературу. Київ, 1997.

118. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори. Київ, 1982.

119. Матеріали до вивчення української літератури: у 5 т. Київ, 1960. Т. 2.

120. Мейзерська Т. Проблеми індивідуальної міфології: міфотворчість Шевченка. Одеса, 1997.

121. Микитенко Ю. Антична спадщина і становлення нової української літератури. Київ, 1991.

122. Мікушев В., Добровольський О. Михайло Петренко. “Дивлюсь я на небо...”: хронікально-документальна розповідь. Слов'янськ, 2002.

123. Мовчанюк В.П. Медитативна лірика Т.Г.Шевченка. Київ, 1993.

124. Мороз М.О. Іван Котляревський. Семінарії. Київ, 1969.

125. Мочернюк Н.Д. Сновидіння в поезії романтизму: часопросторова специфіка / автореф. дис. на здоб. н. ст. к. філол. н. Тернопіль, 2005.

126. Наливайко Д. Історія і міфологія у Шевченка (у контексті європейського романтизму) // Наливайко Д. Теорія літератури та компаративістика. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2006. С. 197–225.

127. Наливайко Д. Шевченко в контексті романтизму і націоналізму // Наливайко Д. Теорія літератури та компаративістика. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2006. С. 197–225.

128. Нахлік Є.К. Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики. Львів, 2003.

129. Нахлік Є.К. Пантелеймон Куліш і “Руська трійця”: до проблеми ідеологічних шукань серед української інтелігенції XIX

століття. Львів, 1994.

130. Нахлік Є. Творчість Івана Котляревського: замовчувані інтерпретації, дискусійні проблеми, спроба нового прочитання (з погляду літературних напрямів і течій). Львів: ОЛІР, 1994.

131. Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20 – 60-х років XIX ст. Київ, 1988.

132. Неборак В.В. Перечитана “Енеїда”: Спроба сенсового прочитання “Енеїди” Івана Котляревського на тлі зіставлення її з “Енеїдою” Вергілія. Львів, 2001.

133. Нудьга Г. Українська балада. Київ, 1970.

134. Нудьга Г. Два поети-романтики // Забіла В., Петренко М. Поезії. Київ, 1960.

135. Овсійчук В. А. Класицизм і романтизм в українському мистецтві. Київ: Дніпро, 2001. 446 с.

136. Павличко С. Український романтизм: тяглість напряму як естетичний тупик // Павличко С. Теорія літератури. Київ: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2002. С. 491–496.

137. Павлюк М.М. Інтерпретація Псалтиря в поезії Т.Шевченка // Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX – XX ст.). Київ, 1997.

138. Пахаренко В.І. Незбагнений апостол. Черкаси, 1999.

139. Письменники Західної України 30-50-х років XIX ст. Київ, 1965.

140. Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка. Навколо «Москалевої криниці»: дванадцять статтів. Київ, 2001.

141. Поліщук Я.О. Література як геокультурний проект: монографія. Київ: Академвидав, 2008. 304 с.

142. Попович М.В. Історія української культури. Київ, 2001.

143. Приходько П.Г. Шевченко й український романтизм. Київ, 1963.

144. Романтизм: між Україною та Польщею. Київ, 2003.

145. Русалка Дністрова (фотокопія з видання 1837 р.). Київ, 1972.

146. Русалка Дністровая. Документи і матеріали. Київ, 1989.

147. Сверстюк Є. Шевченко і час. Київ, 1996.

148. Світи Тараса Шевченка: у 2-х т. Нью-Йорк, 1991.

149. Сініцина А. Історико-філософські ідеї українського романтизму (Пантелеймон Куліш, Микола Костомарів). Львів, 2002. 160 с.

150. Скринник М. Наративні практики української ідентичності: доба Романтизму. Львів, 2007. 367 с.

151. Скринник М. Ідейне підґрунтя українського романтизму // Записки НТШ. Т. ССХХІІ. Праці Історико-філософської секції. Львів, 1990. С. 201–215.

152. Смаль-Стоцький С. Т. Шевченко: інтерпретації. Черкаси, 2003.

153. Смілянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: у 2-х т. Київ, 1990. Т. І.

154. Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. Київ, 2000.

155. Смілянська В.Л. «Святим огненным словом...». Тарас Шевченко: поетика. Київ, 1990.

156. Смілянська В. Шевченкознавчі роздуми. Збірник наук. праць. Київ, 2005.

157. Спогади про Тараса Шевченка. Київ, 1982.
158. Тарас Шевченко. Більша книжка. Автографи поезій 1847–1860 рр. Київ, 1963.
159. Тарас Шевченко. Мала книжка. Автографи поезій Шевченка 1847-1850. Київ, 1984.
160. Ткачук М. Лірика Маркіяна Шашкевича. Тернопіль, 1999.
161. Ткачук М. Літературний портрет Миколи Костомарова // Наукові записки. Серія: Літературознавство / за ред. проф. М. Ткачука. Тернопіль: ТНПУ, 2008. Вип. 24. С. 149–165.
162. Ткачук М. Поетика балад Левка Боровиковського. Тернопіль, 2000.
163. Українська драматургія першої половини ХІХ ст. Маловідомі п'єси. Київ, 1958.
164. Українська літературознавча думка в Галичині за 150 років: хрестоматія: у 2-х т. / Л.Т. Сенік (ред.). Львів, 2002. Т. 1.
165. Українські поети-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987.
166. Українські поети-романтики 20-40-х років ХІХ ст. Київ: Дніпро, 1968.
167. Филипович П. Шевченко і романтизм // Записки історично-філологічного відділу Всеукраїнської Академії наук. Кн. 4. Київ, 1923. С. 3–18.
168. Филипович П. Шевченкознавчі студії. Черкаси, 2001.
169. Франко І. «Тополя» Т. Шевченка // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Т. 28. Київ, 1980. С. 73–88.
170. Франко І. Дещо про “Марусю” Л. Боровиковського та її основу // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 33.
171. Франко І. До біографії та характеристики В. Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.
172. Франко І. Етнологія та історія літератури // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1981. Т. 29.
173. Франко І. М. Шашкевич і галицько-руська література // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1981. Т. 29.
174. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 року // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1984. Т. 41.
175. Франко І. Олександр Степанович Афанасьєв-Чужбинський // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1983. Т. 39.
176. Франко І. Осип Бодяньський // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1981. Т. 34.
177. Франко І. Поезії Віктора Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.
178. Харківська школа романтиків: у 3-х т. Харків, 1930.
179. Харківський університет ХІХ – початку ХХ століття у спогадах його професорів та вихованців / укл.: Б.П. Зайцев, В.Ю. Іващенко, В.І. Кадєєв, С.М. Куделко, Б.К. Мигаль, С.І. Посохов; вст. ст. В.І. Іващенко. Харків, 2011. Т. 2.
180. Хропко П. Українська драматургія першої половини ХІХ ст. Київ, 1972.
181. Чамата Н. Ритміка Т.Г.Шевченка. Київ, 1974.
182. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль, 1994.
183. Шамрай А. Боровиковський як поет-романтик // Харківська школа романтиків. Харків, 1930. С. 84–126.
184. Шабліовський Є., Деркач Б. І. П. Котляревський – корифей української літератури // Котляревський І.П. Повне зібрання творів.

	<p>Київ: Наукова думка, 1969. С. 5–37.</p> <p>185. Шевельов Ю. 1860 рік у творчості Шевченка // ЗНТШ. 1992. Т. ССXXIV.</p> <p>186. Шевченківський словник: у 2 т. Київ, 1976–1977.</p> <p>187. Шевченко Т. Повне зібрання творів: у 12 т. Київ, 2001–2003. Т. 1–6.</p> <p>188. Шерех Ю. Інший романтик, інший романтизм // Шерех Ю. Третя сторожа. Література. Мистецтво. Ідеології. Київ, 1993.</p> <p>189. Янищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко в духовній історії України. Тернопіль, 2003.</p> <p>190. Яценко М.Т. Гердеризм і українська літературно-теоретична думка доби романтизму // Українська література і системи літератур Європи і Америки (XIX – XX). Київ, 1997.</p> <p>191. Яценко М.Т. Українська романтична поезія 20–30-х років XIX ст. // Українські поети-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987.</p> <p>192. Чопик Р. Гоголь – Гоголь – і чорт // Слово і Час. 2008. № 10. С. 61–67.</p> <p>193. Чопик Р. Між Франком і Сквородою: кордоцентричні засади пізнання дошевченківського періоду нового українського письменства // Українське літературознавство. 2019. Вип. 84. С. 173–183.</p> <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>
Тривалість курсу	Один семестр (3-ій)
Обсяг курсу	Лекційних годин – 16, практичних – 16
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ основні тенденції функціонування і розвитку літературного процесу першої половини XIX ст. в Україні; ➤ зміст творів, що входять до програми; ➤ провідні літературознавчі художньо-естетичні й ідеологічні концепти періоду та головні прикмети творчості авторів; ➤ ознаки традиційного і новаторського в літературному процесі періоду. <p>Студент повинен уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ працювати з першоджерелами; ➤ використовувати методологічні засади під час аналізу текстів; ➤ уміти аналізувати художні твори з огляду на їхню тематичну, жанрово-стильову, поетикальну специфіку; ➤ урахувати різні процеси всередині окремого жанру та в жанрових системах у прозі, поезії, драматургії; ➤ усвідомлювати поліваріантність (множинність) рецепцій художніх явищ; ➤ уміти самостійно аналітично й синтетично мислити; ➤ фахово й переконливо аргументувати власну думку, концепцію, спостереження.

Ключові слова	Історія української літератури, ХІХ століття, літературний процес, естетичні засади, літературознавчий аналіз, індивідуальний стиль, епоха, напрям, течія, естетична система, класицизм, сентименталізм, романтизм, бурлеск, травестія, котляревщина, епігони, лірика, романс, балада, байка, ліро-епос, епопея, поема, драматургія, драма, водевіль, епос, художня проза, оповідання, повість, роман
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Теорія літератури. Історія української літератури ХІ – ХVІІІ ст. Історія України.
Навчальні методи та техніки, які будуть використувуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладання; евристичний метод; групова (навчальна) дискусія; презентація. У процесі опитування доцільно застосовувати техніку створення проблемної ситуації та інтелектуального експерименту.
Необхідне обладнання	Ноутбук, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою: максимально 50 балів за поточну успішність та максимально 50 балів за іспит.
Питання до іспиту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «нова українська література». Відмінність нової української літератури від давньої. 2. «Енеїда» – перший твір нової української літератури. 3. У руслі традицій «Енеїди»: бурлескно-травестійна поезія. 4. «Наталка Полтавка» – перший твір нової української драматургії. 5. «Москаль-чарівник» – перший водевіль в українській драматургії першої половини 19 ст. 6. У руслі традицій «Наталки Полтавки»: побутово-етнографічна драматургія. 7. Розвиток жанру байки в українській літературі перших десятиріч ХІХ ст. 8. Байки П. Гулака-Артемівського: традиції та новаторство. 9. П. Гулак-Артемівський – новатор у жанрі романтичної балади. 10. П. Білецький-Носенко: жанрова поліфонія творчості. 11. Лірика Є. Гребінки. 12. Новаторство байок Є. Гребінки. 13. Тематико-проблемні домінанти прози Є. Гребінки. 14. Історична тема у творчості Є. Гребінки. Роман «Чайковський». 15. Драматургія Г. Квітки-Основ'яненка. 16. Гумористично-сатирична спрямованість прози Г. Квітки-Основ'яненка. 17. Українська дівчина: характер і доля (за прозою Г. Квітки-Основ'яненка). 18. Основні риси романтизму як художньої системи. Специфічні риси українського романтизму. 19. «Харківська школа романтиків», гурток І. Срезневського, його роль у розвитку українського романтизму. 20. Л. Боровиковський як поет-романтик.

21. А. Метлинський. Естетичний ідеал поета, засоби романтичного письма.
22. Поезія М. Костомарова.
23. Новаторство драматургії М. Костомарова.
24. «Книги буття українського народу» як визначна пам'ятка українського романтизму.
25. Художня проза М. Костомарова.
26. Поезія В. Забіли.
27. М. Петренко як поет-романтик.
28. Poetae minores українського романтизму (М. Маркевич, О. Шпигоцький, О. Афанасьєв-Чужбинський, О. Бодянский, О. Корсун, Ф. Морачевський).
29. Громадянські мотиви, романтичний характер культурно-просвітницької праці діячів «Руської трійці».
30. Альманах «Русалка Дністровая» як «прорив чуття людського серед загального затупіння та одичіння» (І. Франко).
31. М. Шашкевич як поет-романтик.
32. Творчість І. Вагилевича.
33. Творчість Я. Головацького.
34. Первістки художньої прози в західноукраїнській літературі.
35. Романтична поезія Західної України (М. Устиянович, А. Могильницький, І. Гушалевич, О. Духнович).
36. Білінгвізм у творчій практиці першої пол. XIX ст. Феномен М. Гоголя і значення його творчості для української літератури.
37. Феномен «Кобзаря» 1840 року.
38. Тема ролі поета в житті народу в ранній поезії Т. Шевченка.
39. Новаторство Шевченкових балад.
40. Особливості жанру поصات і послань у ранній творчості Т. Шевченка.
41. Геройко-романтичні поеми Т. Шевченка «Іван Підкова», «Тарасова ніч», «Гамалія».
42. Морально-етичні та патріотичні аспекти в поемі «Катерина».
43. Композиційна майстерність поеми «Катерина».
44. Ідея слов'янського єднання в поемі «Гайдамаки».
45. Тріада «минуле – сучасне – майбутнє» в поемі «Гайдамаки».
46. «Гайдамаки» як «байронічна поема». Жанрово-композиційні особливості поеми.
47. Система образів-персонажів у поемі «Гайдамаки».
48. Філософський зміст поеми «Гайдамаки».
49. Лірика Т. Шевченка періоду «трьох літ».
50. «Заповіт» Т. Шевченка як твір світового звучання.
51. Поема Т. Шевченка «Сон»: жанрові та стильові особливості.
52. Композиція поеми Т. Шевченка «Сон».
53. Засоби сміху в поемі «Сон».
54. Проблематика поеми Т. Шевченка «Сон».
55. Тематичні джерела та історія написання поеми Т. Шевченка «Кавказ».
56. Ідейно-політичне спрямування поеми Т. Шевченка «Кавказ».
57. Поема Т. Шевченка «Кавказ» як «великий вибух чуття» (І. Франко).
58. Поема Т. Шевченка «Єретик»: ідея слов'янського єднання.
59. Послання «І мертвим, і живим...»: засоби поетичної мови.
60. Патріотичний зміст послання «І мертвим, і живим...» Т. Шевченка.

	<p>61. Поема «Великий льох» Т. Шевченка: алегоризм і символіка образів.</p> <p>62. Жанрова специфіка твору Т. Шевченка «Великий льох».</p> <p>63. Апофеоз материнського начала в поемі Т. Шевченка «Наймичка».</p> <p>64. Цикл Т. Шевченка «В казематі»: тематичні координати, жанровий і мовно-поетикальний діапазон.</p> <p>65. Основні проблеми лірики Т. Шевченка періоду заслання.</p> <p>66. Поеми Т. Шевченка періоду заслання.</p> <p>67. Нижньооновгородський період у творчості Т. Шевченка.</p> <p>68. Лірика Т. Шевченка останніх років життя.</p> <p>69. Філософський зміст поеми Т. Шевченка «Марія».</p> <p>70. Тарас Шевченко-драматург.</p> <p>71. Проблематика Шевченкової прози.</p> <p>72. Лірико-філософський «триптих» Т. Шевченка («Доля», «Муза», «Слава»).</p> <p>73. «Журнал» як джерело до вивчення біографії й суспільно-політичних, філософських та естетичних поглядів Т. Шевченка.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету з приводу оцінювання якості курсу буде надано після завершення його вивчення.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
МОДУЛЬ 1					
Змістовий модуль 1					
СВІТОГЛЯДНІ Й ЕСТЕТИЧНІ ПРИКМЕТИ ТА ГОЛОВНІ ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ. УКРАЇНСЬКИЙ КЛАСИЦИЗМ. І. КОТЛЯРЕВСЬКИЙ І ЙОГО ЕПГОНИ					
1 т. (тиж- день) 2 год.	Початки нової української літератури: естетичні параметри, головні напрями, репрезентанти. Класицизм. Бурлескно-травестійна традиція в українській літературі. Іван Котляревський (1769–1838): життя і творча доля.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 2. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003. 3. Бурлеск і травестія в українській поезії першої половини ХІХ ст. Київ, 1986. 4. Волинський П.К. Іван Котляревський. Життя і творчість. Київ, 1969. 5. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці. 	Опрацювати теоретичні та історико-літературознавчі концепції головних напрямів епохи, їхню естетичну природу; з'ясувати провідних представників української літературної традиції першої половини ХІХ ст. Прочитати бурлескно-травестійну поему І. Котляревського «Енеїда», «Пісню на новий 1805 год...» та драми «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник», а також ознайомитися з літературознавчими матеріалами про його творчість.	1-2 т.

			<p>6. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. Київ, 1969.</p> <p>7. І. П. Котляревський у критиці та документах. Київ, 1959.</p> <p>8. Історія української літератури: у 2 т. Київ: Наукова думка, 1987. Т. 1 / відп. ред. М. Т. Яценко.</p> <p>9. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: «Золоті литаври», 2001.</p> <p>10. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. /автор-укладач Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007.</p> <p>11. Літературознавчий словник-довідник / за заг. ред. Ю. Коваліва, Р. Гром'яка, В. Теремка. Київ: ВЦ «Академія», 2007.</p> <p>12. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p>		
2 т. 2 год.	Нова українська література: домінуючі риси, напрями, представники. Іван Котляревський. Поема «Енеїда». Драматургія.	Практ.	1. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка,	Опрацювати теоретичні та історико-літературознавчі концепції головних напрямів епохи, їхню естетичну природу; з'ясувати провідних представників української літературної традиції першої половини ХІХ ст. Прочитати бурлескно-травестійну	1-2 т.

		<p>2010.</p> <p>2. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003.</p> <p>3. Бурлеск і травестія в українській поезії першої половини XIX ст. Київ, 1986.</p> <p>4. Волинський П.К. Іван Котляревський. Життя і творчість. Київ, 1969.</p> <p>5. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>6. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. Київ, 1969.</p> <p>7. І. П. Котляревський у критиці та документах. Київ, 1959.</p> <p>8. Історія української літератури: у 2 т. Київ: Наукова думка, 1987. Т. 1 / відп. ред. М. Т. Яценко.</p> <p>9. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: «Золоті литаври», 2001.</p> <p>10. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. /автор-укладач Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007.</p> <p>11. Літературознавчий сло-</p>	<p>поему І. Котляревського «Енеїда», «Пісню на новий 1805 год...» та драми «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник», а також ознайомитися з літературознавчими матеріалами про його творчість.</p>	
--	--	--	---	--

			вник-довідник / за заг. ред. Ю. Коваліва, Р. Гром'яка, В. Теремка. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 12. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.	
--	--	--	---	--

Змістовий модуль 2
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ БАЙКИ. УКРАЇНСЬКА ДРАМАТУРГІЯ ТА ПРОЗА ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.

3 т. 2 год.	Бурлескно-травестійна традиція в українській літературі: феномен котляревщини. Розвиток української байки в першій половині ХІХ ст. (Петро Гулак-Артемівський, Євген Гребінка, Павло Білецький-Носенко, Левко Боровиковський)	Лекція	1. Архієпископ Ігор (Ісіченко). Лекція 3. Бурлескно-травестійна поезія. Феномен «котляревщини» // https://www.bishop.khar-kov.ua/kursi-lekcij/istoria-ukraienskoie-literaturi-per-pol-hih-st/lekcia-03-burleskno-travestijna-poezia . 2. Бурлеск і травестія в українській поезії першої половини ХІХ ст. Київ, 1986. 3. Грабович Г. Семантика котляревщини // Грабович Г. До історії української літератури: дослідження, есеї, полеміка. Київ, 2003. 4. Деркач Б., Косяченко В. Жанр байки в українській літературі // Українська байка. Київ, 1983. С. 3–27.	Ознайомитися з біографічними відомостями та творчістю епігонів І. Котляревського, які увійшли в історію української літератури як феномен «котляревщини». «Енеїда» і «Пісня на Новий 1805-й год...” як зразки жанрів і норми стилю української поезії 1810-1830-х років. Розробка змісту, модифікації фабульної, сюжетної основи, система образів у поемі П. Білецького-Носенка “Горпинида, чи захоплена Прозерпина” (1818); поема С. Александрова “Вовкулака” (1848) та її наповнення етнографічним матеріалом; “Вечорниці” П. Кореницького (1830-1840 рр.) як зразок розважального гумору. Поема Я. Кухаренка “Харко, запорозький кошовий” (початок 1840-х років), історичне наповнення твору. Переспів старогрецької пародії “Батрахоміомахія” в поемі К. Думитрашка	3-4 т.
----------------	--	--------	--	---	--------

		<p>5. Деркач Б.А. Павло-Білецький-Носенко. Життя і творчість. Київ, 1988.</p> <p>6. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>7. Задорожна Л. Євген Гребінка: літературна постать. Київ, 2000.</p> <p>8. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>9. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. Київ, 1969.</p> <p>10. Історія української літератури: у 2 т. Київ: Наукова думка, 1987. Т. 1 / відп. ред. М. Т. Яценко.</p> <p>11. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: «Золоті литаври», 2001.</p> <p>12. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. /автор-укладач Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007.</p> <p>13. Українська байка. Київ, 1983.</p> <p>14. Українські поетико-романтики 20-40-х років ХІХ ст. Київ: Дніпро, 1968.</p> <p>15. Франко І. Деяко про</p>	<p>“Жабомішодраківка” (1859). Відступ від бурлескних засобів у творах П. Писаревського (“Стецько”) та М. Макаровського (“Наталя”, “Гарасько”). Розвиток жанру оди: наслідування “Пісні...” І. Котляревського. “Ода – малоросійський крестянин” К. Пузини: антикріпосницьке спрямування, вимога рівності народу і панів перед законом, апелювання до Бога, вимога гуманного ставлення до селян.</p> <p>Ознайомитися з життєписами та творчістю головних представників байкарської традиції першої половини ХІХ ст. Прочитати твори, аналізувати їхній зміст та естетичну природу.</p> <p>Функція утвердження, висміювання та заперечення в байці П. Гулака-Артемівського. Жанрові різновиди байки в доробку письменника («Пан та собака», «Солопій і Хівря, або Горох при дорозі»). Новаторство в жанрі романтичної балади: балади “Твардовський” і “Рибалка”.</p> <p>Тематика та жанрові особливості байок Є. Гребінки; змалювання естетики народного життя (побут, звичаї).</p> <p>Жанрове розмаїття поезії</p>	
--	--	---	--	--

			<p>“Марусю” Л. Боровиковського та її основу // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 33.</p> <p>16. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>17. Шамрай А. Боровиковський як поет-романтик // Харківська школа романтиків. Харків, 1930. С. 84–126.</p>	<p>Л.Боровиковського (балади "Маруся", "Чарівниця", "Вивідка" та їхні художні особливості; образ відчуженої романтичної особистості у віршах "Журба", "Козак", "Рибалка", "Палій", "Волох"; узагальнений образ України "козацьких часів" як країни ідеальних героїв ("Козак", "Гайдамаки", "Палій"). Тип байки у творчості Л.Боровиковського, морально-дидактичне начало його байок.</p> <p>Структурні особливості байок П. Білецького-Носенка.</p>	
4 т. 2 год.	<p>Бурлескно-травестійна традиція в українській літературі: Котляревський і феномен «котляревщини».</p> <p>Українська байка першої половини ХІХ ст. (Петро Гулак-Артемовський, Євген Гребінка, Павло Білецький-Носенко, Левко Боровиковський)</p>	Практ.	<p>1. Архієпископ Ігор (Ісіченко). Лекція 3. Бурлескно-травестійна поезія. Феномен «котляревщини» // https://www.bishop.kharkov.ua/kursi-lekcij/istoria-ukraienskoie-literaturi-per-pol-hih-st/lekcija-03-burleskno-travestijna-poezia.</p> <p>2. Бурлеск і травестія в українській поезії першої половини ХІХ ст. Київ, 1986.</p> <p>3. Грабович Г. Семантика котляревщини // Грабович Г. До історії української літератури: дослідження, есеї, полеміка. Київ, 2003.</p>	<p>Ознайомитися з біографічними відомостями та творчістю епігонів І. Котляревського, які увійшли в історію української літератури як феномен «котляревщини».</p> <p>“Енеїда” і “Пісня на Новий 1805-й год...” як зразки жанрів і норми стилю української поезії 1810-1830-х років. Розробка змісту, модифікації фабульної, сюжетної основи, система образів у поемі П. Білецького-Носенка “Горпинида, чи захоплена Прозерпина” (1818); поема С. Александрова “Вовкулака” (1848) та її наповнення етнографічним матеріалом; “Вечорниці” П. Кореницького (1830-1840 рр.) як зразок розважального гумору. Поема Я. Кухаренка</p>	3-4 т.

		<p>4. Деркач Б., Косяченко В. Жанр байки в українській літературі // Українська байка. Київ, 1983. С. 3–27.</p> <p>5. Деркач Б.А. Павло-Білецький-Носенко. Життя і творчість. Київ, 1988.</p> <p>6. Задорожна Л. Євген Гребінка: літературна по-стать. Київ, 2000.</p> <p>7. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>8. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>9. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. Київ, 1969.</p> <p>10. Історія української літератури: у 2 т. Київ: Наукова думка, 1987. Т. 1 / відп. ред. М. Т. Яценко.</p> <p>11. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: «Золоті литаври», 2001.</p> <p>12. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. /автор-укладач Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007.</p> <p>13. Українська байка.</p>	<p>“Харко, запорозький кошовий” (початок 1840-х років), історичне наповнення твору. Переспів старогрецької пародії “Батрахоміомахія” в поемі К. Думитрашка “Жабомишодраківка” (1859). Відступ від бурлескних засобів у творах П. Писаревського (“Стецько”) та М. Макаровського (“Наталя”, “Гарасько”). Розвиток жанру оди: наслідування “Пісні...” І. Котляревського. “Ода – малоросійський крестьянин” К. Пузини: антикріпосницьке спрямування, вимога рівності народу і панів перед законом, апелювання до Бога, вимога гуманного ставлення до селян.</p> <p>Ознайомитися з життєписами та творчістю головних представників байкарської традиції першої половини XIX ст. Прочитати твори, аналізувати їхній зміст та естетичну природу.</p> <p>Функція утвердження, висміювання та заперечення в байці П. Гулака-Артемівського. Жанрові різновиди байки в доробку письменника («Пан та собака», «Солопій і Хівря, або Горох при дорозі»). Новаторство в жанрі романтичної балади: балади “Твардовський” і “Рибалка”.</p>	
--	--	---	--	--

			<p>Київ, 1983.</p> <p>14. Українські поетиромантики 20-40-х років XIX ст. Київ: Дніпро, 1968.</p> <p>15. Франко І. Дещо про "Марусю" Л. Боровиковського та її основу // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 33.</p> <p>16. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>17. Шамрай А. Боровиковський як поетромантик // Харківська школа романтиків. Харків, 1930. С. 84–126.</p>	<p>Тематика та жанрові особливості байок Є. Гребінки; змалювання естетики народного життя (побут, звичаї).</p> <p>Жанрове розмаїття поезії Л.Боровиковського (балади "Маруся", "Чарівниця", "Вивідка" та їхні художні особливості; образ відчуженої романтичної особистості у віршах "Журба", "Козак", "Рибалка", "Палій", "Волох"; узагальнений образ України "козацьких часів" як країни ідеальних героїв ("Козак", "Гайдамаки", "Палій"). Тип байки у творчості Л.Боровиковського, морально-дидактичне начало його байок.</p> <p>Структурні особливості байок П. Білецького-Носенка.</p>	
5 т. 2 год.	«Нова» українська проза. Творчість Григорія Квітки-Основ'яненка: художня проза, драматургія.	Лекція	<p>1. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. (від Квітки до "Основи") // Білецький О. Збір. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.</p> <p>2. Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко: життя і творчість. Київ, 1969.</p> <p>3. Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко. Семінарії. Київ, 1974.</p> <p>4. Єфремов С. Історія українського письменства.</p>	<p>Психологічно-дидактична проза. Повість "Маруся": патріотичні засади написання твору, етичне завдання письменника, життєствердна домінанта. Образи повісті й естетичний ідеал Г. Квітки-Основ'яненка. Україна – як герой твору. Зображення діяльного типу жінки в повісті "Козир-дівка": фабула твору та принцип життєвої правди; традиції української літератури й образ Ївги в повісті. Проблема пошуку щастя у повісті</p>	5-6 т.

			<p>Київ: Феміна, 1995.</p> <p>5. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літерату-рознавчі праці.</p> <p>6. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>7. Лімборський І. Сентименталізм в українській літературі. Київ, 1996.</p> <p>8. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p><i>Див. вище:</i> Додаткова література</p>	<p>"Щира любов". Романтичні засади письменника у прочитанні конфлікту ідеальних поривань героїв і реальних обставин їхнього життя. Повість "Сердешна Оксана". Образ покритки, суголосність із "Катериною" Т. Шевченка. Новий тип жінки та риси психологізму в повісті. Ідея невідворотності покарання за злочин в оповіданні "Перекотиполе": "мандрівний сюжет", притчевість. Дидактичні принципи Г. Квітки-Основ'яненка в повістях та оповіданнях. Особливості художнього методу, структури, стильовий синкретизм творів.</p> <p>«Опера» "Сватання на Гончарівці": проникливість етноментальних та духовних характеристик засобами сміху, гротескні елементи, жанрові особливості.</p>	
6 т. 2 год.	Українська дівчина: характер і доля (за творами Г. Квітки-Основ'яненка). Сатирично-гумористичні оповідання та повість «Конотопська відьма». Природа сміху у драматургії («Сватання на Гончарівці»).	Практ.	<p>1. Білецький О. Українська проза першої половини ХІХ ст. (від Квітки до "Основи") // Білецький О. Збір. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.</p> <p>2. Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко: життя і творчість. Київ, 1969.</p> <p>3. Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко. Семінарій. Київ, 1974.</p>	<p>Психологічно-дидактична проза. Повість "Маруся": патріотичні засади написання твору, етичне завдання письменника, життєствердна домінанта. Образи повісті й естетичний ідеал Г. Квітки-Основ'яненка. Україна – як герой твору. Зображення діяльного типу жінки в повісті "Козир-дівка": фабула твору та принцип життєвої правди; традиції української</p>	5-6 т.

			<p>4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>5. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літерату-рознавчі праці.</p> <p>6. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>7. Лімборський І. Сентименталізм в українській літературі. Київ, 1996.</p> <p>8. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p><i>Див. вище:</i> Додаткова література</p>	<p>літератури й образ Ївги в повісті. Проблема пошуку щастя у повісті "Щира любов". Романтичні засади письменника у прочитанні конфлікту ідеальних поривань героїв і реальних обставин їхнього життя. Повість "Сердешна Оксана". Образ покритки, суголосність із "Катериною" Т. Шевченка. Новий тип жінки та риси психологізму в повісті. Ідея невідворотності покарання за злочин в оповіданні "Перекотиполе": "мандрівний сюжет", притчевість. Дидактичні принципи Г. Квітки-Основ'яненка в повістях та оповіданнях. Особливості художнього методу, структури, стильовий синкретизм творів.</p> <p>«Опера» "Сватання на Гончарівці": проникливість етноментальних та духовних характеристик засобами сміху, гротескні елементи, жанрові особливості.</p>	
--	--	--	--	--	--

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 3 УКРАЇНСЬКИЙ РОМАНТИЗМ

7 т. 2 год.	Романтизм як естетична система. Особливості українського романтизму, «школи» та головні представники. Українська романтична поезія 20-40-х років XIX століття	Лекція	<p>1. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. (від Квітки до "Основи") // Білецький О. Збір. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.</p> <p>2. Бондар Л.,</p>	Знати провідні риси романтизму. Прочитати твори українських романтиків, уміти аналізувати їхні твори крізь призму засад романтичної художньої творчості. Віктор Забіла (1808 – 1869) – співець людського почуття (збірка	7-8 т.
----------------	---	--------	---	--	--------

		<p>Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>3. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003.</p> <p>4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>5. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літерату-рознавчі праці.</p> <p>6. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>7. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983.</p> <p>8. Крижанівський С. Амвросій Метлинський та Ієремія Галка // Могила (Метлинський) А., Галка Іє-</p>	<p>"Співи крізь сльози"). Естетизація стану закоханості у віршах "Пісня", "Пугач", "Повіяли вітри буйні". Жанр романсу у творчості В. Забіли ("Соловей", "Гуде вітер вельми в полі"). Суспільні проблеми у віршах "Маруся", "Сирота", "Зовсім світ перевернувся".</p> <p>Олександр Афанасьєв-Чужбинський (1816-1875) як представник романтичної пісенної лірики ("Скажи мені правду, мій добрий козаче"). Творчі контакти з Є. Гребінкою і Т. Шевченком. Етнографічна двотомна праця "Поездка в Южную Россию". Відгуки на смерть Т. Шевченка (вірші, промови, "Воспоминания о Т. Г. Шевченко").</p> <p>Михайло Петренко (1817 – 1862). Культ почуття, душевного переживання в поезіях "Тебе не стане в сих місцях", "Туди мої очі, туди моя думка". Народнопісенна основа поезій "Ой, біда мені, біда", "Минулися мої ходи", "Чого ти, козаче, чого ти, бурлаче". Космічне світосприйняття у творчості М. Петренка (цикл "Небо" – "Дивлюся на небо", "По небу блакитнім очима блукаю").</p> <p>Поетична творчість М. Маркевича, О. Шпигоцького, О. Бодяньського, О. Корсуна, Ф. Морачевського.</p>	
--	--	--	--	--

			<p>ремія (Костомаров М.). Поезії. Київ, 1972.</p> <p>9. Крижанівський С. Михайло Петренко: вчора, сьогодні, завтра // Слово і час. 1993. № 11.</p> <p>10. Крижанівський С.А., Ротач П.П. Визначний представник українського романтизму // Боровиковський Л. Повне зібрання творів. Київ, 1967.</p> <p>11. Нудьга Г. Два поетиромантики // Забіла В., Петренко М. Поезії. Київ, 1960.</p> <p>12. Смілянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: у 2-х т. Київ, 1990. Т. I.</p> <p>13. Українські поетиромантики. Поетичні твори. Київ, 1987.</p> <p>14. Українські поетиромантики 20-40-х років XIX ст. Київ: Дніпро, 1968.</p> <p>15. Франко І. До біографії та характеристики В. Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.</p> <p>16. Франко І. Олександр Степанович Афанасьєв-Чужбинський // Франко І. Зібрання творів: у 50 т.</p>	<p>А. Метлинський (А. Могила) – типовий поет-романтик: науково-педагогічна, фольклористична та видавнича діяльність. Збірка "Думки і пісні та ще дещо". Естетичний ідеал поета – вільний козак, патріот батьківщини, її захисник ("Козак та буря", "Козача смерть", "Смерть бандуриста", "Підземна церква"). Особливості індивідуального стилю – контраст, образ-символ, трагізм ситуації ("Степ", "Чарка", "Спис", "Гетьман"). Дидактично-побутова ("Ніч", "Перекотиполе"), побутова ("Дитина-сиротина", "Старець"), пейзажна лірика ("В'язонько", "Добридень"). Значення творчості А. Метлинського для українського романтизму.</p> <p>М. Костомаров (Ієремія Галка): віхи життєвого шляху (Харків і Київ у житті і творчій долі; участь у Кирило-Мефодіївському братстві). Поетичні збірки "Українські балади" та "Вітка". Художнє осмислення минулого ("Ластівка", "Могила", "Згадка", "Співець Митуса"). Народна мораль засобами поетичного антропоморфізму (балади "Брат з сестрою", "Явір, тополя, береза", "Ластівка"). Громадянські мотиви лірики М. Костомарова ("На добраніч",</p>	
--	--	--	---	---	--

			<p>Київ, 1983. Т. 39.</p> <p>17. Франко І. Поезії Віктора Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.</p> <p>18. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p><i>Див. вище:</i> Додаткова література</p>	<p>"Клятьба", "Слов'янам", "Пан Шульпіка"). Історико-романтична драматургія М. Костомарова ("Сава Чалий", "Переяславська ніч", "Кремуций Корд"). «Книги буття українського народу» як визначна пам'ятка українського романтизму</p>	
8 т. 2 год	<p>Українська романтична пісенна лірика (В. Забіла, М. Петренко, О. Афанасьєв-Чужбинський). Творчість Амвросія Метлинського. Балади та драматургія Миколи Костомарова. «Закон Божий. Книги буття українського народу»</p>	Практ.	<p>1. Білецький О. Українська проза першої половини ХІХ ст. (від Квітки до "Основи") // Білецький О. Збір. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.</p> <p>2. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>3. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003.</p> <p>4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>5. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зе-</p>	<p>Знати провідні риси романтизму. Прочитати твори українських романтиків, уміти аналізувати їхні твори крізь призму засад романтичної художньої творчості. Віктор Забіла (1808 – 1869) – співець людського почуття (збірка "Співи крізь сльози"). Естетизація стану закоханості у віршах "Пісня", "Пугач", "Повіяли вітри буйні". Жанр романсу у творчості В. Забіли ("Соловей", "Гуде вітер вельми в полі"). Суспільні проблеми у віршах "Маруся", "Сирота", "Зовсім світ перевернувся".</p> <p>Олександр Афанасьєв-Чужбинський (1816-1875) як представник романтичної пісенної лірики ("Скажи мені правду, мій добрий козаче"). Творчі контакти з Є. Гребінкою і Т. Шевченком. Етнографічна двотомна праця "Поездка в Южную Россию".</p>	7-8 т.

			<p>ров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літерату-рознавчі праці.</p> <p>6. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>7. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983.</p> <p>8. Крижанівський С. Амвросій Метлинський та Ієремія Галка // Могила (Метлинський) А., Галка Ієремія (Костомаров М.). Поезії. Київ, 1972.</p> <p>9. Крижанівський С. Михайло Петренко: вчора, сьогодні, завтра // Слово і час. 1993. № 11.</p> <p>10. Крижанівський С.А., Ротач П.П. Визначний представник українського романтизму // Боровиковський Л. Повне зібрання творів. Київ, 1967.</p> <p>11. Нудьга Г. Два поетиромантики // Забіла В., Петренко М. Поезії. Київ, 1960.</p> <p>12. Смілянська В.Л. Лі-</p>	<p>Відгуки на смерть Т. Шевченка (вірші, промови, "Воспоминания о Т. Г. Шевченко").</p> <p>Михайло Петренко (1817 – 1862). Культ почуття, душевного переживання в поезіях "Тебе не стане в сих місцях", "Туди мої очі, туди моя думка". Народнописенна основа поезій "Ой, біда мені, біда", "Минулися мої ходи", "Чого ти, козаче, чого ти, бурлаче". Космічне світосприйняття у творчості М. Петренка (цикл "Небо" – "Дивлюся на небо", "По небу блакитнім очима блукаю").</p> <p>А. Метлинський (А. Могила) – типовий поет-романтик. Збірка "Думки і пісні та ще дещо". Естетичний ідеал поета – вільний козак, патріот батьківщини, її захисник ("Козак та буря", "Козача смерть", "Смерть бандуриста", "Підземна церква"). Особливості індивідуального стилю – контраст, образ-символ, трагізм ситуації ("Степ", "Чарка", "Спис", "Гетьман"). Дидактично-побутова ("Ніч", "Перекотиполе"), побутова ("Дитина-сиротина", "Старець"), пейзажна лірика ("В'язонько", "Добрідень"). Значення творчості А. Метлинського для українського романтизму.</p> <p>М. Костомаров (Ієремія Галка):</p>	
--	--	--	---	---	--

			<p>тературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: у 2-х т. Київ, 1990. Т. І.</p> <p>13. Українські поетико-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987.</p> <p>14. Українські поетико-романтики 20-40-х років ХІХ ст. Київ: Дніпро, 1968.</p> <p>15. Франко І. До біографії та характеристики В. Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.</p> <p>16. Франко І. Олександр Степанович Афанасьєв-Чужбинський // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1983. Т. 39.</p> <p>17. Франко І. Поезії Віктора Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.</p> <p>18. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p><i>Див. вище:</i> Додаткова література</p>	<p>віхи життєвого шляху (Харків і Київ у житті і творчій долі; участь у Кирило-Мефодіївському братстві). Поетичні збірки "Українські балади" та "Вітка". Художнє осмислення минулого ("Ластівка", "Могила", "Згадка", "Співець Митуса"). Народна мораль засобами поетичного антропоморфізму (балади "Брат з сестрою", "Явір, тополя, береза", "Ластівка"). Громадянські мотиви лірики М. Костомарова ("На добраніч", "Клятьба", "Слов'янам", "Пан Шульпіка").</p> <p>Історико-романтична драматургія М. Костомарова ("Сава Чалий", "Переяславська ніч", "Кремуций Корд"). Драматична поема "Сава Чалий": своєрідність змалювання національно-визвольної війни українського народу проти експансії Польщі. Ідея християнського всепрощення і суспільної гармонії в трагедії "Переяславська ніч".</p> <p>«Книги буття українського народу» як програма Кирило-Мефодіївського товариства і визначна пам'ятка українського романтизму.</p>	
9 т. 2 год.	Українська драматургія та проза перших десятиліть ХІХ ст. «Еміграція» українських талантів в	Лекція	1. Барабаш Ю. "Коли забуду тебе, Єрусалиме...": Гоголь і Шевченко. Харків,	Українські школи в польській і російській літературних традиціях. Проблема двомовності у творчості:	9-10 т.

	<p>інші літературні традиції. Творчий білінгвізм: російськомовна творчість українців (М. Гоголь, Є. Гребінка, М. Костомаров та ін.). Микола Гоголь як скомплікований символічний культурно-естетичний феномен</p>		<p>2001.</p> <p>2. Білецький О. Українська проза першої половини ХІХ ст. (від Квітки до "Основи") // Білецький О. Збір. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.</p> <p>3. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>4. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003.</p> <p>5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>6. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літерату-рознавчі праці.</p> <p>7. Івашків В.М. Українська романтична драма 30–80-х років ХІХ ст. Київ, 1990.</p> <p>8. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь,</p>	<p>феномен М. Гоголя (1809–1852). Погляд на Гоголя як на зрадника в українській літературі (І. Нечуй-Левицький, Є. Маланюк). Гоголь – український письменник, що писав російською мовою? Причини звернення Гоголя до російської мови. Прояви українськості Гоголя в епістолярії, наукових працях із фольклористики та історіографії. Українська тема у "Вечорах на хуторі біля Диканьки" та "Миргороді": «Ніч перед Різдвом», «Страшна помста», «Тарас Бульба», «Вій».</p> <p>Історична тематика в творчості Є. Гребінки (повість "<u>Нежинський полковник Золотаренко</u>", роман «Чайковський»). Риси "натуральної школи" у прозі Є. Гребінки («Кулик», «Записки студента»). Фольклоризм і етнографізм ранньої прози М. Костомарова («Казка про дівчину-семилітку», «Торба», «Лови»). Історико-романтична белетристика російською мовою ("Сын", "Холоп", "<u>Сорок лет</u>", "Черниговка", "Кудеяр").</p>	
--	---	--	---	---	--

			<p>2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>9. Луцький Ю. Між Гоголем і Шевченком. Київ, 1998.</p> <p>10. Луцький Ю. О. Страдництво Миколи Гоголя, знаного також як Ніколай Гоголь / пер. з англ. Київ: Знання України, 2002. 114 с. (Серія «Гоголезнавчі студії»; вип. 11).</p> <p>11. Маланюк Є. Гоголь – Гоголь // Маланюк Є. Книга спостережень. Статті про літературу. Київ, 1997.</p> <p>12. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>13. Українська драматургія першої половини ХІХ ст. Маловідомі п'єси. Київ, 1958.</p> <p>14. Чопик Р. Гоголь – Гоголь – і чорт // Слово і Час. 2008. № 10. С. 61–67.</p> <p>15. Чопик Р. Між Франком і Сковородою: кордоцентричні засади пізнання дошевченківського періоду нового українського письменства // Українське літературознавство. 2019. Випуск 84. С. 173–183.</p>	
--	--	--	--	--

<p>10 т. 2 год</p>	<p>Українська проза перших десятиліть XIX ст. Феномен Миколи Гоголя («Вечори на хуторі біля Диканьки») Художня проза Є. Гребінки та М. Костомарова.</p>	<p>Практ.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...”: Гоголь і Шевченко. Харків, 2001. 2. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. (від Квітки до “Основи”) // Білецький О. Збір. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2. 3. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини XIX ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 4. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003. 5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 6. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літерату-рознавчі праці. 7. Івашків В.М. Українська романтична драма 30–80-х років XIX ст. 	<p>Українські школи в польській і російській літературних традиціях. Проблема двомовності у творчості: феномен М. Гоголя (1809–1852). Погляд на Гоголя як на зрадника в українській літературі (І. Нечуй-Левицький, Є. Маланюк). Гоголь – український письменник, що писав російською мовою? Причини звернення Гоголя до російської мови. Прояви українськості Гоголя в епістолярії, наукових працях із фольклористики та історіографії. Українська тема у "Вечорах на хуторі біля Диканьки" та "Миргороді": «Ніч перед Різдвом», «Страшна помста», «Тарас Бульба», «Вій».</p> <p>Історична тематика в творчості Є. Гребінки (повість <u>“Нежинский полковник Золотаренко”</u>, роман <u>«Чайковський»</u>). Риси “натуральної школи” у прозі Є. Гребінки («Кулик», «Записки студента»). Фольклоризм і етнографізм ранньої прози М. Костомарова («Казка про дівчину-семилітку», «Торба», <u>«Лови»</u>). Історико-романтична белетристика російською мовою ("Сын", "Холоп", "<u>Сорок лет</u>", "Черниговка", "Кудеяр").</p>	<p>9-10 т.</p>
------------------------	---	---------------	---	--	----------------

			<p>Київ, 1990.</p> <p>8. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>9. Луцький Ю. Між Гоголем і Шевченком. Київ, 1998.</p> <p>10. Луцький Ю. О. Страдництво Миколи Гоголя, знаного також як Ніколай Гоголь / пер. з англ. Київ: Знання України, 2002. 114 с. (Серія «Гоголезнавчі студії»; вип. 11).</p> <p>11. Маланюк Є. Гоголь – Гоголь // Маланюк Є. Книга спостережень. Статті про літературу. Київ, 1997.</p> <p>12. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>13. Українська драматургія першої половини ХІХ ст. Маловідомі п'єси. Київ, 1958.</p> <p>14. Чопик Р. Гоголь – Гоголь – і чорт // Слово і Час. 2008. № 10. С. 61–67.</p> <p>15. Чопик Р. Між Франком і Сквородою: кордоцентричні засади пізнання дошевченківського періоду нового українського</p>	
--	--	--	--	--

			письменства // Українське літературознавство. 2019. Випуск 84. С. 173–183.		
11 т. . 2 год.	Національне відродження в Західній Україні. «Руська Трійця» та її оточення	Лекція	<p>1. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>2. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>3. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>4. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори. Київ, 1982.</p> <p>5. Письменники Західної України 30-50-х років ХІХ ст. Київ, 1965.</p> <p>6. Русалка Дністрова (фотокопія з видання 1837 р.). Київ, 1972.</p> <p>7. Русалка Дністровая. Документи і матеріали. Київ, 1989.</p> <p>8. Українські поетиромантики. Поетичні твори. Київ, 1987.</p> <p>9. Українські поетиромантики 20-40-х років ХІХ ст. Київ: Дніпро, 1968.</p>	<p>Ознайомитися з творчістю представників «Руської Трійці» (М. Шашкевич, Я. Головацький, І. Вагилевич). Докладно ознайомитися зі структурою та текстами альманаху «Русалка Дністровая». Маркіян Шашкевич (1811 – 1843) і літературно-громадське угруповання "Руська трійця". Громадянська лірика ("Слово до чителів руського язика", "Руська мати нас родила", "Другові", "Побратимові", "Відкинь той камінь, що ти серце тисне"). Епічно-історична поезія ("О Наливайку", "Хмельницького обступленіє Львова", "Болеслав Кривоустий під Галичем"). Пейзажна та інтимна лірика ("Туга", "Веснівка", "Думка", "До милої", "Місяченько круглоколий", "Розпука", "Над Бугом", "Сумрак вечірній"). Новаторство прози М.Шашкевича ("Олена", "Русланові псалми"). М.Шашкевич – критик і перекладач.</p> <p>Яків Головацький (1817 – 1888) – поет, учений-славіст, педагог, громадський діяч. Роль Я.Головацького в організації видання альманахів "Русалка</p>	11-12 т.

			<p>10. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p>	<p>Дністровая" та "Вінок русинам на обжинки". Притчево-алегоричний вірш "Весна"; "Два віночки" як імітація фольклорної балади; патріотична лірика ("Туга за родиною", "Руський з руським повстрівався", "Братові з-за Дунаю").</p> <p>Іван Вагилевич (1811 – 1866) – поет, фольклорист, етнограф, громадський діяч. Оригінальна творчість українською і польською мовами. Легендарно-історична поема "Мадей". Романтична балада "Жулин і Калина". Польськомовні вірші ("Друже-брате", "Розпач", "Спомин", "Життя", "Туга"). Наукова і перекладацька діяльність. Творчість М. Устияновича («<u>Мєсть верховинця</u>») та А. Могильницького.</p>	
12 т. 2 год	Діяльність «Руської Трійці» Життя і творчість М. Шашкевича, І. Вагилевича, Я. Головацького та інших західноукраїнських романтиків. Альманах «Русалка Дністровая»	Практ.	<p>1. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>2. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>3. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред.</p>	<p>Ознайомитися з творчістю представників «Руської Трійці» (М. Шашкевич, Я. Головацький, І. Вагилевич). Докладно ознайомитися зі структурою та текстами альманаху «Русалка Дністровая». Маркіян Шашкевич (1811 – 1843) і літературно-громадське угруповання "Руська трійця". Громадянська лірика ("Слово до чителєй руського языка", "Руська мати нас родила", "Другові",</p>	11-12 т.

			<p>акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>4. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори. Київ, 1982.</p> <p>5. Письменники Західної України 30-50-х років ХІХ ст. Київ, 1965.</p> <p>6. Русалка Дністрова (фотокопія з видання 1837 р.). Київ, 1972.</p> <p>7. Русалка Дністровая. Документи і матеріали. Київ, 1989.</p> <p>8. Українські поети-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987.</p> <p>9. Українські поети-романтики 20-40-х років ХІХ ст. Київ: Дніпро, 1968.</p> <p>10. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p>	<p>"Побратимові", "Відкинь той камінь, що ти серце тисне"). Епічно-історична поезія ("О Наливайку", "Хмельницького обступленіє Львова", "Болеслав Кривоустий під Галичем"). Пейзажна та інтимна лірика ("Туга", "Веснівка", "Думка", "До милої", "Місяченько круглоколий", "Розпука", "Над Бугом", "Сумрак вечірній"). Новаторство прози М.Шашкевича ("<u>Олена</u>", "Русланові псалми"). М.Шашкевич – критик і перекладач.</p> <p>Яків Головацький (1817 – 1888) – поет, учений-славіст, педагог, громадський діяч. Роль Я.Головацького в організації видання альманахів "Русалка Дністровая" та "Вінок русинам на обжинки". Притчево-алегоричний вірш "Весна"; "Два віночки" як імітація фольклорної балади; патріотична лірика ("Туга за родиною", "Руський з руським повстрічався", "Братові з-за Дунаю").</p> <p>Іван Вагилевич (1811 – 1866) – поет, фольклорист, етнограф, громадський діяч. Оригінальна творчість українською і польською мовами. Легендарно-історична поема "Мадей". Романтична балада "Жулин і Калина". Польськомовні</p>	
--	--	--	--	--	--

				вірші ("Друже-брате", "Розпач", "Спомин", "Життя", "Туга"). Наукова і перекладацька діяльність. Творчість М. Устияновича (« <u>Месть верховинця</u> ») та А. Могильницького.	
--	--	--	--	--	--

Змістовий модуль 4
ТАРАС ШЕВЧЕНКО (1814 – 1861): ЖИТТЄВА І ТВОРЧА ДОЛЯ

13 т. 2 год	Тарас Шевченко: життя і творчість раннього періоду (1837-1843) та періоду "трьох літ" (1843 – 1847)	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...”: Гоголь і Шевченко. Харків, 2001. 2. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73. 3. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 4. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3. 5. Грабович Г. Поет як мі- 	Т. Шевченко – геній України, речник національного й соціального визволення українського народу. Багатогранність творчої діяльності Шевченка: поет, прозаїк, драматург, художник. Періодизація творчості. Рання поезія (1837 – 1843). Життя Т. Шевченка до викупу з кріпацтва, викуп, навчання в Петербурзькій академії мистецтв. Оточення. "Кобзар" 1840 року. Тема ролі поета, в житті народу ("Думи мої", "Перебендя", "На вічну пам'ять Котляревському", "До Основ'яненка"). Мотиви туги і смутку в ранніх ліричних поезіях («думках») – "Тече вода в синє море", "Тяжко-важко в світі жити"). Новаторство в жанрі балади ("Причинна", "Тополя", "Утоплена"). Віршовані послання	13-14 т.
----------------	---	--------	--	---	----------

		<p>фотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.</p> <p>6. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.</p> <p>7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>8. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.</p> <p>9. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>10. Івакін Ю. Коментар до "Кобзаря" Шевченка. Поезії до заслання. Київ, 1964.</p> <p>11. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.</p> <p>12. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>13. Кирило-Мефодіївське товариство: в 3-х т. Київ, 1990.</p> <p>14. Козак С. Українська змова і месіанізм. Кирило-</p>	<p>на історичні теми ("До Основ'яненка", "Н.Маркевичу"). Малі героїко-романтичні історичні поеми ("Іван Підкова", "Тарасова ніч", "Гамалія"). Поема "Гайдамаки" як найвидатніший твір Шевченка на історичну тему. Соціально-побутова поема "Катерина": гуманізм, національно-соціальні узагальнення, трагізм сюжету.</p> <p>Звернення поета до російської мови на початку 40-х років у поемах та драматичних творах (поема "Слепая": поглиблення трагічного образу жінки; романтична поема "Тризна").</p> <p>Драматургічні елементи в поезії Шевченка та його драми («Никита Гайдай», «Назар Стодоля»). Історична драма "<u>Назар Стодоля</u>"): романтичний характер конфлікту, пластичність у змалюванні характерів. Зв'язок з драматургією І. Котляревського та М. Костомарова.</p> <p>Перебування Т. Шевченка в Україні в 1843–1844 рр. Лірика 1843–1845 рр. Враження від подорожі – основа світоглядного "прозрівання" поета (вірш "Три літа"). Болючі роздуми про народ у неволі, про підневільний статус України ("Розрита могила",</p>	
--	--	---	--	--

			<p>Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.</p> <p>15. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p><i>Див. вище:</i> Додаткова література</p>	<p>"Чигрине, Чигрине", "Чого мені важко"). Вірші-присвяти "Гоголю", "Заворожи мені, волхве". Втілення ідеї громадянської відповідальності особистості перед народом і Вітчизною ("Минають дні"). Образ сім'ї вольної нової в "Заповіті". Нові риси балад Шевченка часу "трьох літ" ("Лілея", "Русалка"). Соціальні поеми 1843–1847 рр. Поема "Сон": особливості композиції, жанрові ознаки ("комедія"), прийом "сну", поєднання фантастичного й реального. Поема "Кавказ" як "великий вибух чуття" (І. Франко): питання жанру; образ Прометея - символ непереможності народу. Поема "Єретик": ідея єднання слов'янських народів; уславлення національно-визвольної боротьби чеського народу; трагізм та оптимізм, патетична героїка й сатира. Послання "І мертвим, і живим... ": жанр послання в українській літературній традиції та в Т. Шевченка: заклик служити своєму народові; засудження світоглядної легковажності та байдужості; афористичність. Складний світ поеми "Великий льох": жанрове окреслення як "містерії", алегоричність і символіка образів; образ "великого</p>	
--	--	--	---	--	--

				<p>льоху" – символ героїчної минувшини українського народу. Звеличення моральної чистоти, глибокої материнської любові в соціально-побутових поемах "Наймичка", "Сова", "Відьма", "Невольник".</p>	
14 т. 2 год	<p>Тарас Шевченко. Ранній період творчості (1837–1843). Балади. Образ покритки у поемі «Катерина» Т. Шевченка та повісті «Сердешна Оксана» Г. Квітки-Основ'яненка: порівняльні ракурси перегуків у трактуванні теми. Малі історичні поеми та поема «Гайдамаки». Драматургія («Назар Стодоля»). Період «трьох літ» (1843–1847). Поеми («Сон», «Кавказ», «Розрита могила» та ін.). Послання «І мертвим, і живим...». Провідні мотиви лірики двох перших періодів творчості.</p>	Практ.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...”: Гоголь і Шевченко. Харків, 2001. 2. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73. 3. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 4. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3. 5. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і 	<p>Т. Шевченко – геній України, речник національного й соціального визволення українського народу. Багатогранність творчої діяльності Шевченка: поет, прозаїк, драматург, художник. Періодизація творчості. Рання поезія (1837 – 1843). Життя Т. Шевченка до викупу з кріпацтва, викуп, навчання в Петербурзькій академії мистецтв. Оточення. "Кобзар" 1840 року. Тема ролі поета, в житті народу ("Думи мої", "Перебендя", "На вічну пам'ять Котляревському", "До Основ'яненка"). Мотиви туги і смутку в ранніх ліричних поезіях («думках») – "Тече вода в синє море", "Тяжко-важко в світі жити"). Новаторство в жанрі балади ("Причинна", "Тополя", "Утоплена"). Віршовані послання на історичні теми ("До Основ'яненка", "Н.Маркевичу"). Малі героїко-романтичні історичні</p>	13-14 т.

		<p>авториз. Київ, 1998.</p> <p>6. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.</p> <p>7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>8. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.</p> <p>9. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>10. Івакін Ю. Коментар до "Кобзаря" Шевченка. Поезії до заслання. Київ, 1964.</p> <p>11. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.</p> <p>12. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>13. Кирило-Мефодіївське товариство: в 3-х т. Київ, 1990.</p> <p>14. Козак С. Українська змова і месіанізм. Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.</p> <p>15. Чижевський Д.</p>	<p>поеми ("Іван Підкова", "Тарасова ніч", "Гамалія"). Поема "Гайдамаки" як найвидатніший твір Шевченка на історичну тему. Соціально-побутова поема "Катерина": гуманізм, національно-соціальні узагальнення, трагізм сюжету.</p> <p>Звернення поета до російської мови на початку 40-х років у поемах та драматичних творах (поема "Слепая": поглиблення трагічного образу жінки; романтична поема "Тризна").</p> <p>Драматургічні елементи в поезії Шевченка та його драми («Никита Гайдай», «Назар Стодоля»). Історична драма "<u>Назар Стодоля</u>"): романтичний характер конфлікту, пластичність у змалюванні характерів. Зв'язок з драматургією І. Котляревського та М. Костомарова.</p> <p>Перебування Т. Шевченка в Україні в 1843–1844 рр. Лірика 1843–1845 рр. Враження від подорожі – основа світоглядного "прозрівання" поета (вірш "Три літа"). Болючі роздуми про народ у неволі, про підневільний статус України ("Розрита могила", "Чигрине, Чигрине", "Чого мені важко"). Вірші-присвяти "Гоголю", "Заворожи мені, волхве". Втілення</p>	
--	--	--	---	--

			<p>Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p><i>Див. вище:</i> Додаткова література</p>	<p>ідеї громадянської відповідальності особистості перед народом і Вітчизною ("Минають дні"). Образ сім'ї вольної нової в "Заповіті". Нові риси балад Шевченка часу "трьох літ" ("Лілея", "Русалка").</p> <p>Соціальні поеми 1843–1847 рр.</p> <p>Поема "Сон": особливості композиції, жанрові ознаки ("комедія"), прийом "сну", поєднання фантастичного й реального. Поема "Кавказ" як "великий вибух чуття" (І. Франко): питання жанру; образ Прометея - символ непереможності народу.</p> <p>Поема "Єретик": ідея єднання слов'янських народів; уславлення національно-визвольної боротьби чеського народу; трагізм та оптимізм, патетична героїка й сатира. Послання "І мертвим, і живим... ": жанр послання в українській літературній традиції та в Т. Шевченка: заклик служити своєму народові; засудження світоглядної легковажності та байдужості; афористичність.</p> <p>Складний світ поеми "Великий льох": жанрове окреслення як "містерії", алегоричність і символіка образів; образ "великого льоху" – символ героїчної минувшини українського народу. Звеличення моральної чистоти,</p>	
--	--	--	---	--	--

				глибокої материнської любові в соціально-побутових поемах "Наймичка", "Сова", "Відьма", "Невольник".	
15 т. 2 год	Тарас Шевченко: життя і творчість періоду заслання (1847 – 1857) та останніх років життя (1857 – 1861)	Лекція	<p>1. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...”: Гоголь і Шевченко. Харків, 2001.</p> <p>2. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73.</p> <p>3. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>4. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3.</p> <p>5. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.</p> <p>6. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.</p>	Участь Т. Шевченка в Кирило-Мефодіївському братстві. Арешт і суд над братчиками і Шевченком. Цикл "В казематі ": тематичний спектр, жанрове і мовно-поетичне багатство; патріотичні, ліричні, народнопісенні "позатюремні" мотиви. Заслання Шевченка в Орськ. Продовження творчості всупереч царській забороні. Поезія нескореності ("О думи мої..."); мотиви суму за батьківщиною, в орбіті розпачу й оптимізму ("Лічу в неволі дні і ночі" та ін.); вірші-спогади, «внутрішні монологи» ("Мені тринадцятий минало", "Не гріє сонце на чужині", "І золоті, й дорогої...", "Хіба, самому написать..."); патріотичні мотиви в ліриці, нове бачення України ("А.О.Козачковському", "Гори мої високі", "І виріс я на чужині", "Якби ви знали, паничі"). Мотиви любові до всіх пригноблених народів ("Ще як були ми козаками", "У бога за дверми лежала сокира"). Поемарій періоду заслання ("Княжна", "Царі", "Варнак", "Марина"). Народнопоетичні	15-16 т.

		<p>7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>8. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.</p> <p>9. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>10. Івакін Ю. Коментар до "Кобзаря" Шевченка. Поезії 1847–1861 рр. Київ, 1966.</p> <p>11. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.</p> <p>12. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>13. Кирило-Мефодіївське товариство: в 3-х т. Київ, 1990.</p> <p>14. Козак С. Українська змова і месіанізм. Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.</p> <p>15. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p>	<p>обертони невольничої лірики ("Та не дай, Господи, нікому", "Якби мені черевики", "І багата я" тощо). Другий арешт, слідство, повторна заборона писати. Перерва в поетичній творчості.</p> <p>Проза. Історія написання і літературна доля повістей Шевченка, їхня домінантна проблематика: доля кріпака-інтелігента ("Художник", "Музикант"); доля покритки ("Наймичка", "Капітанша"); показ морального розкладу панства ("Княгиня", "Несчастный"); проблема виховання ("Близнецы"). Автобіографічні елементи в белетристиці Т. Шевченка.</p> <p>Звільнення Шевченка з неволі. Перебування в Нижньому Новгороді та Москві. Поема "Неофіти": алегоричність змісту та образів. Незакінчена поема "Юродивий": уславлення жертвності борця за волю. Самоусвідомлення чесності й нескореності поета як громадянина (триптих "Доля", "Муза", "Слава". Життя в Петербурзі. Праця в Академії мистецтв. Революційні настрої в ліриці Т. Шевченка. Слово на сторожі коло "людей закованих", "рабів німих" ("Подражаніє 11 Псалму"). Образ</p>	
--	--	--	---	--

			<p><i>Див. вище:</i> Додаткова література</p>	<p>сокири, відкриті заклики до революції ("Я не нездужаю...", "О люди! люди небораки!.."). Патріотичний пафос поезії "Осія. Глава XIV". Подорож до України 1859 року. Третій арешт. Повернення до Петербурга. Соціально-філософська поема "Марія": величний образ Богоматері, гуманістичний пафос поеми. 1860 рік у творчості Шевченка. Символіка вірша "І Архімед, і Галілей". Вірші-мініатюри ("Дівча любе, чорнобриве", "Ой діброво – темний гаю!" "Подражаніє сербському", "Титарівна-Немирівна" та ін.). Фольклорні стилізації ("Над Дніпровною сагою", "Тече вода з-під явора"). Передчуття близької смерті ("Чи не покинуть нам, небого?"). Від помсти до милосердя та всепрощення ("Молитва", "О люди, люди небораки!", "Хоча лежачого й не б'ють", "І день іде, і ніч іде", "Бували війни й військовії чвари"). Лірико-медитаційна пророча футурологія ("Сон", "Ісаія. Глава 35"). "Журнал" як твір мемуарно-публіцистичного характеру, щоденний нотатник і його значення у творчій долі Т. Шевченка. Смерть Шевченка. Похорон. Перевезення поета в Україну. Шевченко в оцінці</p>	
--	--	--	---	---	--

				критики. Шевченко в народній пам'яті. Шевченко як символ.	
16 т. 2 год	Основні проблеми лірики та поем Т. Шевченка періоду заслання. Проблематика Шевченкової прози (повість «Художник»). Лірика Т. Шевченка останніх років життя. Філософський зміст поеми Т. Шевченка «Марія». Шевченків «Журнал» як джерело до вивчення біографії та світогляду	Практ.	<p>1. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...”: Гоголь і Шевченко. Харків, 2001.</p> <p>2. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73.</p> <p>3. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>4. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3.</p> <p>5. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.</p> <p>6. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.</p> <p>7. Єфремов С. Історія українського письменства.</p>	Участь Т. Шевченка в Кирило-Мефодіївському братстві. Арешт і суд над братчиками і Шевченком. Цикл "В казематі ": тематичний спектр, жанрове і мовно-поетичне багатство; патріотичні, ліричні, народнопісенні "позатюремні" мотиви. Заслання Шевченка в Орськ. Продовження творчості всупереч царській забороні. Поезія нескореності ("О думи мої..."); мотиви суму за батьківщиною, в орбіті розпачу й оптимізму ("Лічу в неволі дні і ночі" та ін.); вірші-спогади, «внутрішні монологи» ("Мені тринадцятий минало", "Не гріє сонце на чужині", "І золотої, й дорогої...", "Хіба, самому написати..."); патріотичні мотиви в ліриці, нове бачення України ("А.О.Козачковському", "Гори мої високії", "І виріс я на чужині", "Якби ви знали, паничі"). Мотиви любові до всіх пригноблених народів ("Ще як були ми козаками", "У бога за дверми лежала сокира"). Поемарій періоду заслання ("Княжна", "Царі", "Варнак", "Марина"). Народнопоетичні обертони невольничої лірики ("Та не дай, Господи, нікому", "Якби	15-16 т.

		<p>Київ: Феміна, 1995.</p> <p>8. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.</p> <p>9. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>10. Івакін Ю. Коментар до "Кобзаря" Шевченка. Поезії 1847–1861 рр. Київ, 1966.</p> <p>11. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.</p> <p>12. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>13. Кирило-Мефодіївське товариство: в 3-х т. Київ, 1990.</p> <p>14. Козак С. Українська змова і месіанізм. Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.</p> <p>15. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p style="text-align: center;"><i>Див. вище:</i> Додаткова література</p>	<p>мені черевики", "І багата я" тощо). Другий арешт, слідство, повторна заборона писати. Перерва в поетичній творчості.</p> <p>Проза. Історія написання і літературна доля повістей Шевченка, їхня домінуюча проблематика: доля кріпака-інтелігента ("<u>Художник</u>", "Музикант"); доля покритки ("Наймичка", "Капітанша"); показ морального розкладу панства ("Княгиня", "Несчастный"); проблема виховання ("Близнець"). Автобіографічні елементи в белетристиці Т. Шевченка. Звільнення Шевченка з неволі. Перебування в Нижньому Новгороді та Москві. Поема "Неофіти": алегоричність змісту та образів. Незакінчена поема "Юродивий": уславлення жертвності борця за волю. Самоусвідомлення чесності й нескореності поета як громадянина (<u>триптих</u> "Доля", "Муза", "Слава". Життя в Петербурзі. Праця в Академії мистецтв. Революційні настрої в ліриці Т. Шевченка. Слово на сторожі коло "людей закованих", "рабів німих" ("Подражаніє 11 Псалму"). Образ сокири, відкриті заклики до революції ("Я не нездужаю...", "О</p>	
--	--	--	--	--

				<p>люди! люди небораки!.."). Патріотичний пафос поезії "Осія. Глава XIV". Подорож до України 1859 року. Третій арешт. Повернення до Петербурга. Соціально-філософська поема "Марія": величний образ Богоматері, гуманістичний пафос поеми. 1860 рік у творчості Шевченка. Символіка вірша "І Архімед, і Галілей". Вірші-мініатюри ("Дівча любе, чорнобриве", "Ой діброво – темний гаю!" "Подражаніє сербському", "Титарівна-Немирівна" та ін.). Фольклорні стилізації ("Над Дніпровою сагою", "Тече вода з-під явора"). Передчуття близької смерті ("Чи не покинуть нам, небого?"). Від помсти до милосердя та всепрощення ("Молитва", "О люди, люди небораки!", "Хоча лежачого й не б'ють", "І день іде, і ніч іде", "Бували війни й військові чвари"). Лірико-медитаційна пророча футурологія ("Сон", "Ісаія. Глава 35"). "Журнал" як твір мемуарно-публіцистичного характеру, щоденний нотатник і його значення у творчій долі Т. Шевченка. Смерть Шевченка. Похорон. Перевезення поета в Україну. Шевченко в оцінці критики. Шевченко в народній пам'яті. Шевченко як символ.</p>	
--	--	--	--	---	--

					<i>Icnum</i>
--	--	--	--	--	--------------